

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/28322 GK 165

7/34962 GK 28

Sayı :30824082-610-14405547
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

19 Aralık 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

SAKARYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYÇA TAŞKENT'İN
TBMM 7/33036 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Sakarya'nın Akyazı ilçesinde bulunan Mudurnu Deresi'nde yaşanan çevre felaketi, kamuoyunda büyük infiale yol açmıştır. Derenin renginin kırmızı ve siyaha dönmesi üzerine yapılan incelemelerde, bölgedeki fabrikaların dereye kimyasal atık bırakarak ciddi bir kirliliğe yol açtığı tespit edilmiştir. Bu bilinçsiz ve hukuka aykırı kullanım, sadece çevreyi kirletmekle kalmamakta; deredeki doğal yaşamı yok etmekte, suyun rengini ve kokusunu bozmakta ve toplu balık ölümlerine neden olmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından bölgedeki bir fabrikaya yönelik faaliyetlerinin durdurulmasına karar verilmiş, Sakarya Valiliği de konuyla ilgili açıklama yaparak denetimlerin süreceğini belirtmiştir. Ancak bu olay, Sakarya'da sanayi tesislerinin çevreye yönelik denetimlerinin ne derece etkin yapıldığına, mevcut mevzuatın uygulanmasında hangi zafiyetlerin bulunduğuna ve çevre katliamlarına karşı caydırıcı önlemlerin alınıp alınmadığına dair ciddi soru işaretleri doğurmuştur.

Sakarya, tarımsal üretim ve doğal kaynaklarıyla ülke ekonomisi için önemli bir kenttir. Mudurnu Deresi gibi su kaynaklarının kirlenmesi hem ekosistemi hem de yöre halkının sağlığını doğrudan tehdit etmektedir. Bu nedenle kamuoyunun kaygılarının giderilmesi ve benzer olayların tekrarının önlenmesi açısından, konuya ilişkin ayrıntıların ortaya konulması elzemdir.

Bu doğrultuda;

- 1) Mudurnu Deresi'nde tespit edilen kirliliğin kesin kaynağına ilişkin resmi inceleme raporu tamamlanmış mıdır? Tamamlandıysa kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 2) Faaliyetleri durdurulan firma hakkında daha önce herhangi bir idari para cezası veya kapatma kararı verilmiş midir? Bu olay nedeniyle firmaya uygulanan idari yaptırımın içeriği nedir? Yalnızca kapatma kararı mı verilmiştir, yoksa adli süreç de başlatılmış mıdır?
- 3) Bölgede bulunan diğer fabrikaların dereyi kirletip kirletmediği hakkında gerekli denetimler ve kontroller yapılmış mıdır?
- 4) Mudurnu Deresi'ne bırakıldığı tespit edilen kimyasal atıkların içeriği nedir? Bu atıkların tarım ürünlerine, içme suyuna ve insan sağlığına etkileri konusunda bilimsel bir inceleme yapılmış mıdır?
- 5) Sakarya genelinde sanayi tesislerinin çevresel atık denetimleri hangi periyotlarla yapılmaktadır? Bu denetimler yeterli midir? Son 5 yılda söz konusu fabrikalara kaç kez denetim yapılmış ve sonuçları neler olmuştur?
- 6) Bu tür çevre katliamlarının önlenmesi için Bakanlığınızca yeni bir yasal düzenleme veya denetim mekanizması planlanmakta mıdır?

CEVAP

Sakarya İlimizde atıksu konulu Çevre İzni bulunup alıcı ortama deşarj yapan işletmelerden tesislerin atıksu debilerine göre Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'nin belirlediği sıklıkta denetim ve iç izleme atıksu numuneleri alınmaktadır. Son 5 yıl içerisinde Sakarya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce 2020 yılında 890 denetim gerçekleştirilerek 29 işletmeye 8.197.654,65 TL, 2021 yılında 1484 denetim gerçekleştirilerek 38 işletmeye 3.117.496,38 TL., 2022 yılında 1223 denetim gerçekleştirilerek 59 işletmeye 11.846.723,35 TL., 2023 yılında 1242 denetim gerçekleştirilerek 55 işletmeye 41.853.817,38 TL., 2024 yılında 1231 denetim gerçekleştirilerek 88 işletmeye 32.458.949,04 TL., 2025 yılı 12.09.2025 tarihi itibarıyla 1061 denetim gerçekleştirilerek 70 işletmeye 96.432.466,52 TL. idari para cezası uygulanmıştır.

Ayrıca, Mudurnu Deresi'ne deşarj yapan işletmelerde Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği uyarınca alınması gereken denetim numuneleri Yönetmeliđin belirlediği sıklığın üzerinde alınarak kontrol edilmektedir. İl Müdürlüğümüzce 2025 yılında bölgede 233 denetim gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan, Sakarya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce faaliyeti durdurulan firmaya ilişkin Çevre Kanunu'nun 20. Maddesi I Bendi 6. Paragrafı uyarınca 04.08.2025 ve 26.08.2025 tarihlerinde toplam 2.006.031 TL idari para cezası uygulanmış, 13.08.2025 tarihinde Faaliyetin Durdurulması Kararı verilmiş ve T.C.K. 181. Madde kapsamında da Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur. İl Müdürlüğümüzce uygulanan Faaliyet Durdurma Kararına ilişkin Sakarya 1. İdare Mahkemesi tarafından Yürütmeyi Durdurma Kararı verilmiştir.